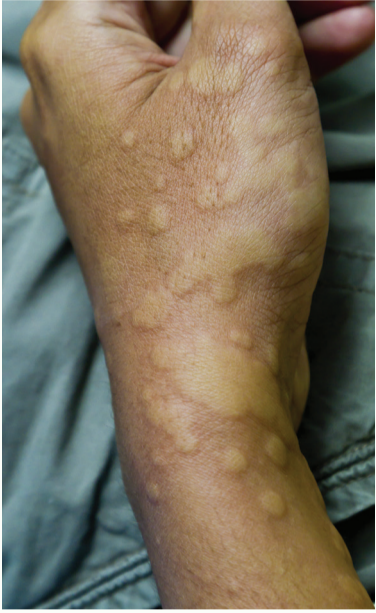

Csalánkiütésem van?!

A **csalánkiütés (urtica)** egy tünet, a bőrön kialakuló, általában vörös duzzanatot nevezünk így, amely nem más, mint a bőr középső rétegében az érpályából a szövetek közti térbe kiszűrődött székességnél nagyobb mennyiségű folyadék. Általában néhány óráig áll fenn, de 24 órán belül egy adott kiütés biztosan megszűnik. A csalánkiütés jellemzően viszket, égő érzés és fájdalom is járhat vele. A csalánkiütés mellett gyakran tapasztaljuk az arc, tenyér, talp, nyálkahártyák duzzanatát is, mely hasonló módon jön létre, csak az erekből kilépő folyadék a bőr mélyebb rétegében helyezkedik el, ez a tünet az ún. angioödéma. A folyamat középpontjában a hízósejtjeink állnak, melyekből a kiserek falának átjárhatóságát segítő anyagok szabadulnak fel, ezek közül legismertebb a hisztamin.

Urticaria a kézfejen

A csalánkiütésekkel járó betegséget **urticariának** nevezzük, ilyenkor nagyobb számban is megjelenhetnek urticák a bőrön, esetenként angioödémával együtt. A tünetek napokig jönnek-mennek, eltűnnek, majd újabban jelentkeznek, alakban, méretben nagy változatosságot mutatnak, néhány milliméterestől tenyérnyi összefolyó vörös kiütésig, helyenként gyűrűszerű, máshol lilásnak tűnő, bevérzett területekkel, sőt fehér színűek is előfordulnak. A betegek leginkább hólyagként írják le bőrelváltozásait. A társuló, néha önmagában jelentkező angioödéma ritka esetben légzési nehézséget is okozhat, mely sürgősségi ellátást igényel.

Ha a tünetek 6 héten belül végleg megszűnnek, **heveny (ún. akut) urticariáról** beszélünk, mely különösebb kivizsgálást nem igényel. A kórtörténet alapján fény derülhet a kiváltó okra, legtöbbször felsőlégúti vagy gyomor-bélrendszert érintő vírusfertőzés, ételek vagy gyógyszerek okozta intolerancia, az esetek kisebb hányadában ételallergiához, gyógyszerhez, rovarcsípéshez köthető valódi allergia áll a háttérben. A 10 leggyakoribb bőrbetegség közé tartozik, kb. minden 5. ember életében egyszer tapasztal ilyen betegséget, a hölgyek körében nagyobb arányban alakul ki. Enyhébb esetekben az allergiás pl. szénanáthás betegek kezelésére is szolgáló ún. antihisztaminokat alkalmazzuk, lehetőség szerint az álmoságot kevésbé kiváltó

Urticaria a karon

második generációs csoportból. A viszketést a helyileg felvitt antihisztamin gél is mérsékelheti. Kiterjedt folyamat esetén szükség lehet adrenalin ill. kortikoszteroid adására, a fertőzés kezelésére,

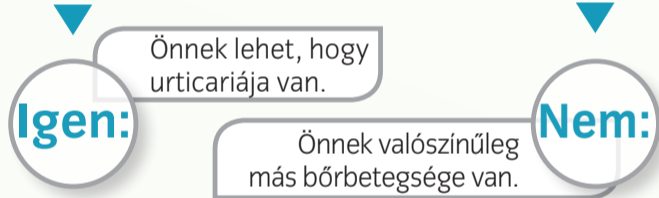
intolerancia esetén diéta bevezetésére, az allergiát kiváltó gyógyszer vagy étel elhagyására.

Ha a tünetek 6 héten túl is minden nap, vagy közel minden nap jelentkeznek **elhúzódó (ún. krónikus) urticariáról** beszélünk. Ez a betegség 100-ból kb. 1 embert érint. A betegek egy részénél a tünetek általában **spontán** jelentkeznek, nem azonosítható olyan inger, amely folyamatot beindítja. A krónikus urticariás betegek másik részénél **speciális ingerekkel előidézhető** a bőrtünet, ilyenek a fizikai ingerre, így hidegre, nyomóerőre, melegre, napfényre, enyhe mechanikai hatásra kialakuló urticák és a vibrációs ingerre kialakuló angioödéma, valamint a víz hatására, kimelegedéskor, ill. bőrrel érintkező anyagokra jelentkező urticaria.

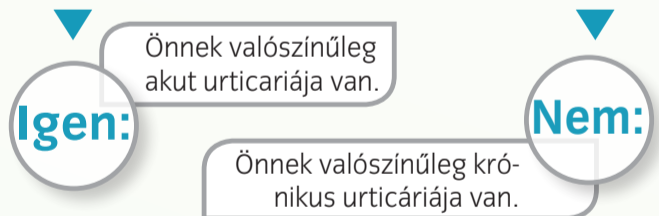
A kivizsgálás során szükség lehet vérvkép, gyulladássos faktorok, pajzsmirigyhormonok ellenőrzésére, ill. fertőzések célzott keresésére, egyes gyógyszerek elhagyására és diéta tartására, saját vérsavóval végzett bőrteszt elvégzésére, ritkábban bőrminta vételére.

A kezelésben elsődleges az ismertté vált fizikai ingerek kerülése, ha ilyenre nem derül fény, antihisztaminok alkalmazhatók, ill. bőrgyógyászati centrumokban lehetőség van további gyógyszeres kezelésre is. Az alábbi egyszerű kérdések segítségével közelebb juthat a válaszhoz:

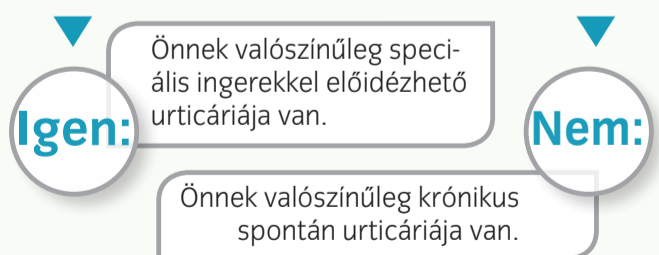
Viszkető, égő 24 órán belül megszűnő, majd máshol megjelenő kiütéseim vannak. Arcom, ajkam megduzzadt.

Fenti tüneteim kevesebb, mint 6 hete állnak fenn.

Hidegre, nyomásra, melegre, napfényre, vakarózásra, ha vízbe megyek, ha kimelegszem, ha egy bizonyos dolog a bőrömhöz ér csalánkiütéseim lesznek.

Ha a fentiek alapján valószínűnek tartja, hogy Önnek csalánkiütése van, tüneteit már előzetesen felmérheti az Urticaria Aktivitási Skála segítségével. 1 héten át jegyezze fel, napi hány darab csalánkiütése volt, milyen mértékű viszketést tapasztalt, volt-e valamelyik testtájon duzzanat. Ezt követően adja össze a pontokat, napi max. 6 pont, hetente max. 42 pont adható az értékelés során, majd konzultáljon egy bőrgyógyász szakorvossal.

A kérdőívek nem helyettesítik az orvosi vizsgálatot, ha bőrpanaszai vannak, keresse fel házi orvosát, a területi bőrgyógyászati szakrendelést a pontos diagnózis, kivizsgálási és kezelési terv felállítása céljából, vagy ha tüneteinek régóta fennállnak, a korábbi terápiás próbálkozások nem eredményezték a betegség megfelelő kontrollját, közvetlenül az alábbi bőrgyógyászati centrumok egyikéhez is fordulhat:

Budapest

Semmelweis Egyetem, Bőr-, Nemikórtani és Bőronkológiai Klinika - 1085 Budapest, Mária u. 41. Tel.: 1-266-0465, 1-266-0468, 1-459-1500

Debrecen

Debreceni Egyetem Klinikai Központ Bőrgyógyászati Klinika, Bőrgyógyászati Allergológiai Tanszék - 4032 Debrecen, Nagyerdei körút 98. Tel: 52/255-602/55046 (Allergológiai rendelés)

Kaposvár

Somogy Megyei Kaposi Mór Oktató Kórház, Bőrgyógyászati Osztály - 7400 Kaposvár, Tallián Gy. u. 20-32. Tel.: 82-501-300

Kecskemét

Bács-Kiskun Megyei Kórház, Bőrgyógyászati Osztály - 6000 Kecskemét, Csabai Géza krt. 21. Tel.: 76-519-830

Miskolc

Miskolci Semmelweis Kórház és Egyetemi Oktató Kórház, Bőrgyógyászati Osztály és Ambulancia - 3529 Miskolc, Csabai Kapu 9-11. Tel.: 46-555-652, 46-555-666

Pécs

Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központ, Bőr-, Nemikórtani és Onkodermatológiai Klinika - 7632 Pécs, Akác u. 1. Tel.: 72-536-800

Szeged

SZTE Szent-Györgyi Albert Klinikai Központ, Bőrgyógyászati és Allergológiai Klinika - 6720 Szeged, Korányi fasor 6. Tel.: 62-545-259, 62-545-260

Szombathely

Vas Megyei Markusovszky Egyetemi Oktatókórház, Bőrgyógyászati Osztály és Ambulancia - 9700 Szombathely, Markusovszky Lajos u. 5. Tel.: 94-515-559, 94-515-671, 94-311-542 – 5249 mellék

Veszprém

Veszprém Megyei Csolnoky Ferenc Kórház, Bőrgyógyászati Osztály - 8200 Veszprém, Kórház u.1 Tel.: 88-556-305

A kiadvány megjelenését a Novartis Hungaria Kft. tette lehetővé.

 NOVARTIS
PHARMACEUTICALS

Novartis Hungaria Kft.
H-1114, Budapest, Bartók Béla út 43-47.
Tel.: +36-1 457-6500; Fax: +36-1 457-6600

NOVD18/14NOV lezárás dátuma: 2014. 11. 11.

Heti Urticaria Aktivitási Skála (UAS7)

	érték	1. nap	2. nap	3. nap	4. nap	5. nap	6. nap	7. nap
Csalánkiütések száma	nincs	0	0	0	0	0	0	0
	kevesebb, mint 20	1	1	1	1	1	1	1
	20 és 50 között	2	2	2	2	2	2	2
	több, mint 50	3	3	3	3	3	3	3
Viszketés intenzitása	nincs	0	0	0	0	0	0	0
	enyhe	1	1	1	1	1	1	1
	középsúlyos	2	2	2	2	2	2	2
	súlyos	3	3	3	3	3	3	3
Tapasztalt-e angiodémát?	igen							
	nem							
Pontszám naponta								

Összpontszám

